

OBSAH

Úvodem k II. a III. dílu	13
Část první – České země a Československo ve Velké hospodářské krizi (1930–1934) 17	
Úvodem o hospodářském cyklu a recesích, depresích, konjunkturách, prosperitě a krizích	17
XXVI. kapitola – Propuknutí globální hospodářské krize a její dopad na Československo	20
1. Velká krize 30. let a její místo v dějinách	20
2. Následky hospodářské krize ve Spojených státech amerických a v Německu	25
3. Průnik Velké krize do ČSR – souhrnná čísla	34
4. Rozdíly mezi zeměmi, národy a regiony	41
a. Slovensko a Podkarpatská Rus	41
b. Pohraniční území obývaná většinou Němci	45
c. Regiony	48
5. Sociální dopady v době vyvrcholení krize – mzdy, ceny, zisky, nezaměstnanost a existenční postihy venkova	49
XXVII. kapitola – Hospodářské a sociálně politické chování a jednání za krize. Protikrizová opatření státu (1930–1934)	56
1. Chování kapitálu, průmyslového managementu a agrárních špiček	56
a. Burza, kapitálový trh	57
b. Státní vlivy, racionalizace, koncentrace	58
c. Zemědělství a zemědělský průmysl	65
2. Koncentrované československé vlády tváří v tvář hospodářské krize	67
a. Koncentrační vláda a její krize	67
b. „T.G. Masaryk zasloužil se o stát.“	70
c. Protikrizová opatření vlády	73
d. Otázka generačního střídání elit	78
e. Série protikrizových opatření Malypetrovy vlády. Zmocňovací zákon a obilní monopol	82

3. Sociální hnutí dělnictva, nezaměstnaných a rolníků a jejich snesitelná i tragická vyústění – nástup socialistů, komunistů a nacistů do krize	89
a. Vývoj stávkových hnutí	91
b. Nezaměstnaní	99
c. Tragédie Velké hospodářské (a sociální) krize: střelba do demonstrantů	103
4. Velké stávky horníků roku dvaatřicátého a jejich důsledky	109
<i>XXVIII. kapitola – Zápas československé „autoritativní demokracie“ s extrémy: nacismus DNSAP, český fašismus a československý komunismus (1932–1934)</i>	116
1. Represe proti extrémům podle dosud platných zákonů a nařízení	118
a. Zásahy proti satelitním prokomunistickým organizacím	120
b. Proces s nacistickou organizací Volkssport	122
2. Formování „autoritativní demokracie“ v souboji s nacistickou stranou	128
a. Putování německých stran krizovými časy (agrárníci a křesťanští sociálové)	131
b. Právní rámce „autoritativní demokracie“	135
3. Český fašismus a vývoj jeho stranických a spolkových koalic za hospodářské krize (1930–1934)	142
4. Československý komunismus na cestě k bolševické revoluci a do poloilegality	150
<i>XXIX. kapitola – Národnostní problémy národního státu.</i>	
<i>Odstředivé tendenze menších národů a národních menšin za hospodářské krize a postupný propad jejich vůdců do autoritářské, protofašistické a nacistické politiky</i>	165
1. Spojitost událostí v hospodářském a sociálním vývoji s národními otázkami	165
2. Slovensko a jeho československý či slovenský národ. Hlinkova slovenská říudová strana	167
a. Slováci a HSLS	167
b. Slováci a Slovensko	168
c. Češi na Slovensku a Slováci v Českých zemích	172
d. Otevřený konflikt	174
3. Od Deutsche nationalsozialistische Arbeiterpartei k Sudetendeutsche Heimatsfront a Sudetendeutsche Partei ...	183
a. Henlein a jeho pověření. Založení Sudetendeutsche Heimatsfront	183
b. Kameradschaftsbund a spannismus	186
c. Henleinovo úsilí vklínit se do „normální“ československé politiky	190

4. Totalitní strana v systému parlamentní demokracie?	190
5. Problémy německého negativismu, pasivismu a aktivismu v Československu	200
a. Deutsche National-Partei	200
b. Deutsche Arbeits- und Wahlgemeinschaft	201
c. Deutsche demokratische Freiheitspartei	201
d. Karpatendeutsche Partei	202
e. Deutsche GewerbePartei	202
f. Bund der Landwirte	202
g. Deutsche christlichsoziale Volkspartei	204
6. Trojjediný zvláštní případ německé sociální demokracie	209
a. Německá sociálně demokratická strana dělnická v Československu (Deutsche sozialdemokratische Arbeiterpartei in der Tschechoslowakischen Republik – DSAP)	209
b. Sozialdemokratische Partei Deutschlands (SPD a SoPaDe) ..	214
c. Sozialdemokratische Partei in Österreich (SPÖ)	216
d. Antifašisté z Německa a Rakouska	218
7. Ostravsko, Těšínsko, českoslovenští Poláci a Slezané	219
8. Československý národní stát a jeho národy na rozcestí	226
a. Slovenský problém	227
b. Německá otázka v Evropě, střední Evropě a v Československu	228
9. Podkarpatská Rus – slíbená, neuskutečněná a neuskutečňovaná autonomie	233
a. Podkarpatská Rus a její obyvatelé	233
b. Připojení Podkarpatské Rusi k Československu a její statut ..	238
c. Konsolidační dílo republiky na Podkarpatské Rusi ve 20. letech	246
d. Kritický vývoj 30. let i na Podkarpatské Rusi?	254
<i>XXX. kapitola – První vážné pokusy fašismu proniknout do československé (české) společnosti</i>	258
1. Čtvrtá volba T. G. Masaryka prezidentem a nová staronová vláda	258
2. Fašismus a antifašismus tvoří nové tábory občanské společnosti	264
3. Cesta Československé národní demokracie k Národnímu sjednocení	280
<i>XXXI. kapitola – Československé politické strany na předělu</i>	286
1. Změny v Republikánské straně venkova a malorolnického lidu – vybudování a fungování agrárního komplexu	287
a. Agrární strana jako moderní masová politická strana	288
b. Švehlův odkaz	288

c. Agrární komplex	292
Tzv. náborové organizace	293
Zájmové politizující organizace – odbory	294
Přidružené zájmové organizace a kluby	295
Tělovýchovné a branné organizace	295
Zájmové hospodářské organizace	296
Kulturní instituce a společenství	296
d. Hospodářské podniky a instituce spojené s republikánskou stranou	299
Družstva	299
Akciové společnosti a průmyslové podniky	302
Banky	302
e. Strana, její struktura, vnitřní vztahy, aparáty, tisk	303
f. Mezinárodní agrarismus – „Zelená internacionála“	308
2. Československá živnostensko obchodnická strana	
středostavovská (ČŽOSS) – malý stav, malá strana s dlouhým jménem, velké problémy?	311
a. Sociální základna živnostenské strany	312
b. Politické strany a živnostensko řemeslnický a obchodnický střední stav	315
c. Československá živnostensko obchodnická strana středostavovská ve 30. letech	317
3. Osudy české římskokatolicky konfesijní strany	
v dvojím obklíčení	320
4. Československá strana národně socialistická	
a. Programový vývoj	329
„Benešův program“	332
b. Národně socialistický komplex	335
Československá obec legionářská (ČSOL)	335
Lidové noviny	337
Melantrich	337
5. Československá sociálně demokratická strana dělnická	
v programové diskusi	339
a. Usilování o nový program sociálního demokratismu	342
b. Sociálně demokratický organizační komplex	348
6. Směna generací v československých politických stranách	
..... Závěrem k první části	353
Část druhá – České země a Československo pod tlakem	
rozkladu mírového systému, z nějž se stát	
zrodil (1935–1937)	357
XXXII. kapitola – Evropa v proměnách třicátých let. Nová politická	
mapa Evropy a světa na obzoru – nebo už skutečnosti?	357

1. Stabilizace a úspěchy komunistického systému ve Svazu sovětských socialistických republik (SSSR)	359
2. Ohniska další světové války: Německo, Itálie, Japonsko	368
a. Japonsko	368
b. Itálie	371
c. Německo	373
3. Československá republika (politickým) ostrovem – stručně k hranicím a sousedům	381
a. Maďarsko	382
b. Rakousko	383
c. Polsko	385
4. Diplomatické reakce Francie a Velké Británie. Příznaky rozkladu ve „versailleském“ velmocenském uskupení	388
a. Velká Británie	390
b. Francie	395
XXXIII. kapitola – Specificky československý výstup ze světové hospodářské krize. Podíl Českých zemí na něm	405
1. Mezinárodní srovnání	406
2. Hlavní rysy vývoje průmyslu	409
3. Změny ve struktuře průmyslových odvětví	410
4. Příklad za jiné – cesty dopravy a automobilismu zvláště	415
a. železnice	415
b. Městská hromadná doprava	416
c. Význam automobilismu	417
Výroba automobilů a motocyklů	418
Stupeň motorizace Československa a Českých zemí	420
Silnice	424
5. Pošta, telegraf, telefon	426
6. Ostatní perspektivní odvětví	427
a. elektrárenství	427
b. chemie	428
c. textilnictví, průmysl odívání a obuvnictví	429
7. Zemědělství	433
8. Zahraniční obchod	435
Shrnutí ekonomické	436
9. Sociální postavení dělnictva. Jeho hnutí a organizace na cestě k nové konjunktuře. Venkov sociální	438
a. Nezaměstnanost v době výstupu z Velké hospodářské krize (1934–38)	438
b. Sociální postavení dělnictva a rolnictva	440
c. Hospodářské organizace dělníků, zřízenců, úředníků a zemědělců	442
d. Odbory	444

10. Hnutí a změna jeho charakteru	447
Slovo sociální závěrem	448
XXXIV. kapitola – Československo a České země v rodící se „Nové Evropě“	449
1. ČSR a Malá Dohoda – boj o záchrana zásadní přestavbou a hledáním hospodářské základny	450
a. Hledání a posilování hospodářské základny Malé dohody za Velké hospodářské krize a následujícího hospodářského a diplomatického soupeření s Hitlerovým Německem	452
b. Dramata malodohodové diplomacie Československa v letech 1933–36/37	456
2. Plány a realita evropské zahraniční politiky Československa za časů vážného ohrožení	465
a. Organizace zahraniční politiky Československa a její koncept za časů vážného ohrožení státu	465
b. Německo a zahraniční politika Československa	471
c. Cesta k francouzsko-sovětské a československo-sovětské smlouvě	473
d. Charakter a účinnost francouzské a československé smlouvy	476
e. Hodžův plán a cesta k němu	478
f. Tajná jednání s Hitlerovými emisary	483
Shrnutí	487
XXXV. kapitola – Čtvrté a poslední parlamentní volby tvoří novou republiku – 19. květen 1935	488
1. Země před volbami a za voleb. Volební řády	489
a. Změny ve volebních řádech	491
b. Vývoj obyvatelstva do roku 1938. Počty voličů v roce 1935 a jejich pravomoci	492
2. Souhrnné zisky politických stran ve státě, v Českých zemích a ve vybraných regionech	495
a. Politické strany v poslanecké sněmovně a v senátě	495
b. Úspěchy a prohry stran v Českých zemích	497
c. Srovnání voleb 1929 a 1935	502
3. Volby ve vybraných regionech a obcích Českých zemí (a Československa)	505
a. Československá velkoměsta	505
Praha	505
Brno	507
Moravská Ostrava	508
Bratislava	508
Plzeň	510

b. Průmyslové, průmyslově agrární a agrárne průmyslové oblasti Českých zemí	511
Kladenský kamenouhelný revír	511
Rosicko-Oslavansko	513
Textilní a zemědělská oblast severovýchodních Čech	513
Střední Polabí – okresy Český Brod, Kolín, Kutná Hora	514
Haná (výsek – okresy Prostějov a Kojetín)	515
„Česká Sibiř“ – Sedlčansko, Voticko a Mladá Vožice	516
Centrální oblast Českomoravské vysočiny (moravská strana)	516
4. Parlamentní volby z května 1935 na Slovensku a na Podkarpatské Rusi	517
a. Slovensko	518
b. Podkarpatská Rus	523
<i>XXXVI. kapitola – Osudy politických extrémů Českých zemí v zrcadle parlamentních voleb – krize parlamentní demokracie</i>	
<i>První republiky skutkem?</i>	528
1. Český extrémní nacionalismus a fašismus	529
2. Sudetendeutsche Partei	532
a. Země	532
b. Německé župy a německé okresy	535
c. Důsledky	537
3. Komunisté	538
a. Národnostně česká území	543
Praha	543
b. Převážně české volební kraje Hradec Králové, Pardubice, České Budějovice, Jihlava, Brno a Uherské Hradiště	545
c. Některé německé průmyslové okresy v Čechách	546
d. Československý východ	547
Shrnutí	547
<i>XXXVII. kapitola – Po volbách. Nové problémy, nové vlády, vládní krize a její východiska. Nový prezident</i>	550
1. Nové vlády	551
2. T. G. Masaryk. Masarykova abdikace – nový prezident Edvard Beneš	560
Závěrem k druhé části	575